

שלום לך הנבחן !

קרא בעיון את ההוראות בדף זה ונהג בדיוק לפיהן. אי מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות שונות ואף להביא לידי פסילת בחינתך. הבחינה נועדה לבדוק את הישגיך האישיים, ולכן עבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ע"י קבלת חומר כתוב או בשיחות בע"פ, ואין לעזור לנבחנים אחרים גם אם פנו אליך. אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות מכשירי קשר למיניהם וכו' – פרט ל"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. אם ברשותך חומר עזר שאינו מותר בשימוש, מסור אותו לידי המשגיח לפני תחילת הבחינה. לאחר שסיימת את כתיבת הבחינה, מסור את המחברת לידי המשגיח ועזוב בשקט את חדר הבחינה.

אנא הקפד על טוהר הבחינות!

הוראות לנבחן אקסטרני

1. ודא כי במדבקה שקיבלת מודפסים פרטיך האישיים ופרטי השאלון שתיבחן בו, והדבק אותה על כריכת המחברת, במקום המיועד לכך.
2. אם לא קיבלת מדבקה, מלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.

הוראות לנבחן אינטרני

1. ודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים פרטיך האישיים, ובמדבקות השאלון שקיבלת מודפסים פרטי השאלון שתיבחן בו.
2. הדבק על כריכת המחברת, במקום המיועד לכך מדבקת נבחן (ללא שם) ומדבקת שאלון.
3. אם לא קיבלת מדבקות, מלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.

הוראות לנבחנים

1. אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו), היות וחלק זה לא ייסרק.
2. עמודים ששימשו כדפי טיוטה, יש לציון בראש העמוד את המילה טיוטה.
3. אין להשתמש בטיפקס במחברת הבחינה. אם ברצונך למחוק – העבר קו או (X) על הכתוב.
4. במחברת הבחינה יש לכתוב בעט בלבד.
5. אין לכתוב שם בתוך המחברת, משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.
6. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, על מנת למנוע עיכובים בזיהוי הנבחן וברישום הציגונים.

ב ה צ ל ח ה !

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

הערכה שלישית

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

הערכה שניה

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

הערכה ראשונה

<table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr><tr><td>12</td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td>17</td></tr><tr><td colspan="10">סמל שאלון</td></tr><tr><td colspan="10">رقم النموذج</td></tr><tr><td colspan="10">שם השאלון ויחידות לימוד</td></tr><tr><td colspan="10">اسم النموذج والوحدات التعليمية</td></tr><tr><td colspan="10">הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון</td></tr><tr><td colspan="10">الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان</td></tr></table>											12									17	סמל שאלון										رقم النموذج										שם השאלון ויחידות לימוד										اسم النموذج والوحدات التعليمية										הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון										الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان										<table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr><tr><td>18</td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td>21</td></tr><tr><td colspan="10">מועד</td></tr><tr><td colspan="10">موعد</td></tr><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr><tr><td>23</td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td>31</td></tr><tr><td colspan="10">מס' תעודת זהות</td></tr><tr><td colspan="10">رقم الهوية</td></tr><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr><tr><td>32</td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td>37</td></tr><tr><td colspan="10">סמל ב"ס</td></tr><tr><td colspan="10">رقم المدرسة</td></tr><tr><td colspan="10">הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)</td></tr><tr><td colspan="10">الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)</td></tr></table>											18									21	מועד										موعد																				23									31	מס' תעודת זהות										رقم الهوية																				32									37	סמל ב"ס										رقم المدرسة										הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)										الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)										מדבקות לנבחן אינטרני ملصقة ممتحن داخلي
12									17																																																																																																																																																																																																																					
סמל שאלון																																																																																																																																																																																																																														
رقم النموذج																																																																																																																																																																																																																														
שם השאלון ויחידות לימוד																																																																																																																																																																																																																														
اسم النموذج والوحدات التعليمية																																																																																																																																																																																																																														
הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון																																																																																																																																																																																																																														
الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان																																																																																																																																																																																																																														
18									21																																																																																																																																																																																																																					
מועד																																																																																																																																																																																																																														
موعد																																																																																																																																																																																																																														
23									31																																																																																																																																																																																																																					
מס' תעודת זהות																																																																																																																																																																																																																														
رقم الهوية																																																																																																																																																																																																																														
32									37																																																																																																																																																																																																																					
סמל ב"ס																																																																																																																																																																																																																														
رقم المدرسة																																																																																																																																																																																																																														
הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)																																																																																																																																																																																																																														
الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)																																																																																																																																																																																																																														
<table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr><tr><td>12</td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td>17</td></tr><tr><td colspan="10">סמל שאלון</td></tr><tr><td colspan="10">رقم النموذج</td></tr><tr><td colspan="10">שם השאלון ויחידות לימוד</td></tr><tr><td colspan="10">اسم النموذج والوحدات التعليمية</td></tr><tr><td colspan="10">הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון</td></tr><tr><td colspan="10">الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان</td></tr></table>											12									17	סמל שאלון										رقم النموذج										שם השאלון ויחידות לימוד										اسم النموذج والوحدات التعليمية										הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון										الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان										<table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr><tr><td>18</td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td>21</td></tr><tr><td colspan="10">מועד</td></tr><tr><td colspan="10">موعد</td></tr><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr><tr><td>23</td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td>31</td></tr><tr><td colspan="10">מס' תעודת זהות</td></tr><tr><td colspan="10">رقم الهوية</td></tr><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr><tr><td>32</td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td>37</td></tr><tr><td colspan="10">סמל מרכז</td></tr><tr><td colspan="10">رقم مركز الامتحان</td></tr><tr><td colspan="10">הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)</td></tr><tr><td colspan="10">الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)</td></tr></table>											18									21	מועד										موعد																				23									31	מס' תעודת זהות										رقم الهوية																				32									37	סמל מרכז										رقم مركز الامتحان										הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)										الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)										מדבקות לנבחן אקסטרני ملصقة ممتحن خارجي
12									17																																																																																																																																																																																																																					
סמל שאלון																																																																																																																																																																																																																														
رقم النموذج																																																																																																																																																																																																																														
שם השאלון ויחידות לימוד																																																																																																																																																																																																																														
اسم النموذج والوحدات التعليمية																																																																																																																																																																																																																														
הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון																																																																																																																																																																																																																														
الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان																																																																																																																																																																																																																														
18									21																																																																																																																																																																																																																					
מועד																																																																																																																																																																																																																														
موعد																																																																																																																																																																																																																														
23									31																																																																																																																																																																																																																					
מס' תעודת זהות																																																																																																																																																																																																																														
رقم الهوية																																																																																																																																																																																																																														
32									37																																																																																																																																																																																																																					
סמל מרכז																																																																																																																																																																																																																														
رقم مركز الامتحان																																																																																																																																																																																																																														
הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)																																																																																																																																																																																																																														
الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)																																																																																																																																																																																																																														

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربوية

دفتر امتحان

تحية للممتحن !

اقرأ بتمعن التعليمات في هذه الصفحة واعمل وفقاً لها بالضبط. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء امتحانك. أعد الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصية، لذلك اعمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير بواسطة الحصول على مواد مكتوبة أو الحديث، كما لا يُسمح مساعدة ممتحنين آخرين، حتى لو توجهوا إليك.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم، أجهزة اتصال بأنواعها وما شابه - إلى غرفة الامتحان ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة. إذا كانت لديك مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها، سلمها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد أن تنتهي من كتابة الامتحان، سلم الدفتر للمراقب، وغادر غرفة الامتحان بهدوء.

نرجو التقيد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات للممتحن الداخلي

تعليمات للممتحن الخارجي

1. تأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها، وبأن تفاصيل نموذج الامتحان الذي تُمْتَحَن به مطبوعة على ملصقات نموذج الامتحان التي حصلت عليها.
2. ألصق على غلاف الدفتر، في المكان المخصص لذلك، ملصقة ممتحن (بدون اسم) وملصقة نموذج امتحان.
3. إذا لم تحصل على ملصقات، اكتب بخط يد التفاصيل في المكان المخصص لملصقة الممتحن.
1. تأكد بأن تفاصيلك الشخصية وتفاصيل نموذج الامتحان الذي تُمْتَحَن به مطبوعة على الملصقة التي حصلت عليها، وألصقها على غلاف الدفتر، في المكان المخصص لذلك.
2. إذا لم تحصل على ملصقة، اكتب بخط يد التفاصيل في المكان المخصص لملصقة الممتحن.

تعليمات للممتحنين

1. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
2. اكتب كلمة "مسودة" في رأس كل صفحة تستعملها مسودة.
3. لا يُسمح استعمال التبيكس (spes) في دفتر الامتحان. إذا أردت المحو - مرر خطاً أو ضع (X) على المكتوب.
4. يجب الكتابة في دفتر الامتحان بقلم حبر فقط.
5. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.
6. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الممتحن وفي تسجيل العلامات.

نتمنى لك النجاح!

עברית לבתי ספר ערביים

הבנה והבעה

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון	—	הבנת הנקרא	—	60 נקודות
פרק שני	—	הבעה בכתב	—	40 נקודות
	—	סה"כ	—	100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות:

- (1) יש לענות על כל השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.
 - (2) בשאלון זה יש שלושה עמודי טיוטה: עמוד 7 הוא עמוד טיוטה המיועד לסיכום בלבד, ועמודים 11-12 הם עמודי טיוטה לכל רישום אחר.
 - (3) בשאלה 7 הקף את הנושא שאתה כותב עליו.
 - (4) התרכז בנושא, הימנע מהקדמות ארוכות, מסטיות מהנושא ומחזרות על הרעיונות.
- (4) שים לב לכתב, לכתיב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

פרק ראשון — הבנת הנקרא (60 נקודות)

קרא את קטע א שלפניך, וענה על השאלות 1-5 שאחריו.

קטע א

למה משחקים?

משחקים הם תופעה נפוצה בקרב בני האדם, כנראה עוד מן התקופה הפרה-היסטורית (לפני שהומצא הכתב), והם מלווים אותנו עד היום. בני אדם בכל גיל משחקים משחקים מסוגים שונים — משחקי חברה תחרותיים, משחקי מחשב, משחקי מזל ועוד.

פעילות המשחק אינה ייחודית לבני האדם. פעמים רבות אפשר לראות בטבע גורים של בעלי חיים משתובבים, מתחרים ביניהם, נלחמים או רודפים זה אחר זה, למשל גורי אריות המשחקים בטרף חי שאמם מביאה להם.

חוקרים שבדקו את ההתנהגות של בני האדם ושל בעלי החיים בשעת משחק התקשו להגדיר מהו משחק, ובכל זאת הם מציינים כמה מן המאפיינים שלו: משחק הוא פעילות שמקורה ברצון של המשחק, ויש בו הנאה ושעשוע. בדרך כלל, בכל משחק יש כללים ברורים ומוגדרים המוסכמים על כל הצדדים, כדי ששיתוף הפעולה בין המשתתפים יהיה מלא.

משחקים רבים הועברו מדור לדור, השתנו, קיבלו גרסאות מקומיות ונעשו חלק ממסורת תרבותית. אחד המפורסמים שבהם הוא המשחק "תופסת" (الزقطة) שמשחקים אותו בברזיל, ביפן, בגרמניה, בישראל ובמקומות אחרים בעולם. העובדה שמשחקים נעשו חלק ממסורת תרבותית הניעה את החוקרים לנסות להשיב על השאלה: למה ולשם מה בני אדם משחקים?

ההשערה המקובלת כיום היא שלמשחקים אצל בני אדם יש שתי מטרות. מטרה אחת היא מטרה קיומית — משחקים הם אימון שנועד לשכלל את יכולת ההשקדות של האדם בכל גיל: בגיל צעיר פעילות המשחק מפתחת יכולת גופנית, שכלית, לשונית, רגשית וחברתית ומכשירה את הילד להתמודד עם החיים הצפויים לו. בגיל מבוגר היא משמרת את היכולות שהאדם רכש במהלך חייו. מטרה נוספת של המשחק היא הנאה ושעשוע שיש בהם כדי להפיג מתחים (تبيد التوتر).

ומה תפקיד המשחק אצל בעלי חיים?

יש חוקרים הסבורים כי משחק אצל בעלי חיים הוא תכליתי בלבד ונועד אך ורק לשפר ולשכלל את יכולת ההישרדות בטבע. לטענתם, בעלי החיים, שלא כמו בני האדם, אינם "מבזבזים את זמנם" במשחקים שאין בהם צורך קיומי. אולם התבוננות פשוטה במשחקיהם של בעלי החיים, ובמיוחד של גורים, מעמידה בסימן שאלה את הסברה הזו. מי שצופה בבעלי חיים משחקים קש בהנאה הרבה שלהם ממשחקים שאין להם תכלית (מטרה) נראית לעין: חתול מסוגל להשתעשע בכדור צמר או לרדוף אחרי הזנב שלו בלי להתעייף, כלב רץ בשמחה שוב ושוב אחרי חפצים שזורקים לו, וציפורים משחקות במעין משחקי "תופסת" או משתעשעות בשלוליות לאחר הגשם.

האם יש חשיבות לשאלה אם בעלי חיים משחקים גם לשם הנאה או רק לשם הישרדות? גם אם יש מקום לשאול שאלה זו, אי-אפשר להתעלם מן העובדה שההנאה היא חלק בלתי נפרד מן המשחק אצלם.

(מעובד על פי ט' ברטוב, "למה גורים משחקים?", המגזין עיתון חי, 10/2/2013, ועל פי א' רפ,

עולמו של המשחק, אתר מט"ח, אוהזר ב-4/10/2013)

/המשך בעמוד 3/

השאלות

ענה על כל השאלות 1-5, על פי הקטע (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).
שים לב: העתקה מן הקטע של משפטים מיותרים תגרום להפחתת נקודות.

1. א. הבא משורות 7-12 שלושה מאפיינים של מְשַׁחֲקִים. (12 נקודות)

ב. בשורה 12 מוזכר המְשַׁחֲק "תופסת".

לשם מה מוזכר משחק זה?

הקף את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

- להדגים שהמְשַׁחֲק הוא חלק בלתי נפרד מהתרבות האנושית.
- להדגים שגם בני האדם וגם בעלי החיים מְשַׁחֲקִים מְשַׁחֲקִים.
- להדגים שבכל גיל בני אדם מְשַׁחֲקִים מְשַׁחֲקִים שונים.
- להדגים שבכל מְשַׁחֲק יש הנאה ושעשוע.

2. על פי הקטע, מהי התרומה הייחודית של המשחק לאדם בגיל מבוגר? (6 נקודות)

3. א. השלם את החסר בקטע שלפניך, על פי שורות 22-29. (6 נקודות)

יש חוקרים הטוענים שמְשַׁחֲק בקרב בעלי חיים _____

_____, אולם העובדה ש _____

_____, סותרת את טענתם.

לדוגמה _____

_____.

(שים לב: סעיפים ב-ג של שאלה 3 בעמוד הבא.)

ב. על פי שורות 30-32, הסבר את תגובתו של הכותב על השאלה: "מה תפקיד המשחק אצל בעלי חיים?" (4 נקודות)

ג. על פי הקטע, מה הן שתי המטרות של פעילות המשחק אצל בני אדם? (10 נקודות)

4. א. לפניך שני משפטים. קרא אותם, וענה על השאלה שאחריהם.

I. **בעלי חיים משחקים.**

II. **כושר ההישרדות שלהם ישתפר.**

על פי שורות 22-23, מהו הקשר הלוגי בין שני המשפטים?

הקף את התשובה הנכונה. (5 נקודות)

— ניגוד — זמן

— תכלית — הכללה ופירוט

ב. כתוב מילת קישור (או מילות קישור) מתאימה בין שני המשפטים. (5 נקודות)

5. א. "אולם התבוננות פשוטה במשחקיהם של בעלי החיים [...] מעמידה בסימן שאלה

את הסברה הזו". (שורות 24-25)

מה פירוש הצירוף "מעמידה בסימן שאלה" במשפט זה?

הקף את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

— מחזקת — מערערת

— תומכת — משקפת

ב. "והם מְלִיִּים אותנו עד היום". (שורה 2)

לְמָה רומזת המילה "הם" במשפט? (4 נקודות)

פרק שני — הבעה בכתב (40 נקודות)

ענה על שתי השאלות 6-7 (לכל שאלה — 20 נקודות).

6. ענה על אחד מהסעיפים: על סעיף א (סיכום ממזג) או על סעיף ב (סיכום בורר).

שים לב: כתוב את הסיכום בעמוד הבא, עמוד 6. (תוכל להשתמש בעמוד 7 לטיפוטה לסיכומך).

א. סיכום ממזג

לפניך קטע נוסף העוסק באותו נושא שעסק בו קטע א.

קרא את הקטע, וענה על השאלה שאחריו.

קטע ב

לא כל בעלי החיים מְשַׁחֲקִים. בעלי חיים שאין להם שְׂלָד פנימי, כמו חרקים, אינם מְשַׁחֲקִים. גם זוחלים, כמו הנחש, אינם מְשַׁחֲקִים, ויש ספק אם דגים עושים זאת. לעומת זאת יש פעילויות ברורות של מְשַׁחֲקִים אצל סוגים מסוימים של ציפורים ואצל כל היונקים (בעלי חיים שהגורים שלהם ניזונים מחלב אם).

בין היונקים יש הבדלים גדולים מבחינת כמות המְשַׁחֲקִים, סוגיהם, משך הזמן של המְשַׁחֲקִים ועוד. ההבדל מותנה בקצב ההתפתחות של היונקים, למשל גור פילים ימשיך לשחק עד גיל שבע, כל זמן שאִמו מגוננת עליו, ואילו גור קיפודים ישחק רק כמה שבועות, עד שיהיה עצמאי.

כל בעלי החיים שנצפו כשהם מְשַׁחֲקִים, עושים זאת בעיקר כשהם גורים, שלא כמו האדם המְשַׁחֲקִים גם כשהוא מבוגר. עם זה גם אצל בעלי חיים מבוגרים רואים לפעמים פעילויות מְשַׁחֲקִים, אולם רק כאשר הם בשבי או כשהם מבויתים ונעשים חיות בית.

(מעובד על פי א' רפ, עולמו של המשחק, אתר מט"ח, אוחר ב-4/10/2013)

כתוב סיכום ממזג (4-7 שורות) של שני הקטעים א-ב. הנושא: מְשַׁחֲקִים אצל בעלי חיים.

בסיכומך פְּלוֹל את הנקודות האלה:

- שלוש מן המאפיינים של מְשַׁחֲקִים
- הבחנה בין בעלי חיים מְשַׁחֲקִים ובין בעלי חיים שאינם מְשַׁחֲקִים
- תקופת החיים שבה בעלי חיים מְשַׁחֲקִים ומשך הזמן של פעילות זו
- מטרת המְשַׁחֲקִים אצל בעלי חיים

או

ב. סיכום בורר

כתוב סיכום בורר (4-7 שורות) על פי קטע א שבפרק הראשון. הנושא: מְשַׁחֲקִים אצל בני אדם.

בסיכום פְּלוֹל את הנקודות האלה:

- שלוש מן המאפיינים של מְשַׁחֲקִים
- תקופת החיים שבה בני האדם מְשַׁחֲקִים
- שתיים מן המטרות של פעילות המְשַׁחֲקִים אצל בני האדם

שים לב: תוכל להשתמש בעמוד 7 לכתיבת טיוטה לסיכום.

הקף את סוג הסיכום שבחרת:

— סיכום ממזג

— סיכום בורר

[illegible]

[illegible]

7. כתוב חיבור בהיקף של 15-20 שורות על אחד מהנושאים א-ד. (20 נקודות)

שים לב: כתוב את החיבור בעמודים הבאים, עמודים 9-10. (תוכל להשתמש בעמודים 11-12 לשיטה לחיבור)

א. החל בשנות השמונים של המאה העשרים התפשטו משחקי המחשב בעולם. תחילה הם נועדו לשעשוע ולהנאה, ובהמשך פותחו משחקים שנועדו ללמד תחומי דעת שונים. יש מחלוקת בנוגע להשפעה של משחקי המחשב: אחדים טוענים שההשפעה שלהם על המשתמש היא שלילית, ואחרים טוענים שהשפעתם חיובית.

כתוב חיבור. בחיבורך **דון** בהשפעה השלילית ובהשפעה החיובית של משחקי המחשב. **הבע** את דעתך בנושא, **והסבר** אותה.

ב. ב־2011 התקיימה מחאה נרחבת של הציבור בקריאה לצדק חברתי. בעקבות מחאה זו הוקמה ועדה שמטרתה להציע פתרונות למצוקת יוקר המחיה ולהביא לידי שינוי חברתי כלכלי במדינת ישראל.

כתוב חיבור. בחיבורך **תאר** שתי בעיות חברתיות כלכליות בחברה שאתה חי בה, **הדגם** אותן בפירוט, **והצע** דרכים לתיקון בעיות אלה. תוכל לדון בתחומים שונים, כמו בעיות פרנסה, דיור, יוקר המחיה, פערים חברתיים.

ג. בגיל צעיר אין לנו תחושה של מגבלות זמן, אולם ככל שאנו מתבגרים, כך אנו נדרשים יותר ויותר לעמוד בלוחות זמנים: במשפחה, במסגרות לימודים, במקום העבודה ועוד.

כתוב חיבור. בחיבורך **הסבר** את החשיבות של עמידה בלוח זמנים בתחומים שונים בחיינו: במשפחה, בבית הספר, במקום העבודה, בחברה ועוד. **כתוב** על התוצאות השליליות של אי־עמידה בלוח זמנים, והצע דרכים לִחנך בני אדם לעמוד בלוח זמנים.

ד. העבודה היא כל חיינו, מכל צרה תצילנו (תציל אותנו). (מתוך "שיר העבודה", מאת נח שפירא)
בכל שנה בחופשה השנתית יוצאים בני נוער רבים לעבוד. על המעסיקים של בני נוער חלות הגבלות שהחוק קובע, כמו מספר שעות העבודה המותרות ביום ובשבוע, שכר מינימום, הפסקות, איסור על עבודה בשעות הלילה.

כתוב חיבור. בחיבורך **הסבר** מה העבודה תורמת לבני הנוער מבחינה כלכלית וחברתית, **והבע** את דעתך על ההגבלות שהחוק קובע על העסקה של בני נוער.

/המשך בעמוד 9/

לא לכתוב באזור זה

לא לכתוב באזור זה

- לא לכתוב באזור זה

לא לכתוב באזור זה

המשך

This image shows a single page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, leaving small margins at the top and bottom. There are no vertical margin lines, and the page is completely blank except for the lines themselves.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

/בהמשך דפי טיוטה/

לא לכתוב באזור זה

لا تكتسب هذه المنطقة

טיוטה

לא לכתוב באזור זה

لا تكتفِ بهذه المنطقة